

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Lázár Ervin (címe) pártfogó ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Kardos László (címe) ügyvéd által képviselt Alkotmányvédelmi Hivatal (1055 Budapest, Falk Miksa u. 9-11.) I. rendű és a (jogtanácsos neve) jogtanácsos által képviselt Belügyminisztérium (1051 Budapest, József A. u. 2-4.) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. május 5-én kelt 19.P.25.774/2004/72. számú ítélete ellen a felperes részéről 73. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint fellebbezési költséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint a pártfogó ügyvéd munkadíját a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes többször módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek azzal, hogy intézkedési kötelezettségüknek nem tettek eleget, bejelentései kivizsgálását elmulasztották, nem tettek semmit a lakásában egy izraeli állampolgár által létrehozott bűnszervezet feloszlata, a nőkereskedelem megszüntetése érdekében, lakása elfoglalása ellen, megsértették a jogbiztonsághoz, emberi méltóságához és magánlakása sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jogát.

Az alpereseket 500.000-500.000 forint nem vagyoni, a II. rendű alperes további 100.000 forint vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes előadta, hogy a jogszabályoknak, az eljárási rendjükre vonatkozó előírásoknak megfelelően járt el.

A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy egyedi ügyekben utasítási joggal nem rendelkezik, mulasztást nem követett el, kárt a felperesnek nem okozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 60.000 forint, a II. rendű alperesnek pedig 20.000 forint perköltséget.

A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy a felperes költségmentessége folytán azt a Magyar Állam viseli.

Az ítélet indokolásában ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a 7. § (1) bekezdését, az 54. § (1) bekezdését, az 57. § (5) bekezdését, a Ptk. 75. § (1) bekezdését, a 76. §-át, a 82. §-át, a 339. § (1) bekezdését és a 349. § (1) bekezdését, valamint a bizonyításra eljárásra vonatkozó Pp. 3. § (5) bekezdését, a 4. § (1) bekezdését, a Pp. 163. § (1), (2), (3) bekezdését, a Pp. 164. § (1) bekezdését és a 206. § (1)-(2) bekezdését.

Ezt követően kifejtette, hogy a felperes két körülmény tekintetében kifogásolta az I. rendű alperes magatartását.

Az egyik az, hogy ... végén a ...-ban írásbeli feljegyzés elkészítése nélkül elküldték, a másik, hogy ismételt bejelentésére ...-ben vagy ...-ben két I. rendű alperesi munkatárs felkereste a lakásán, de érdemben nem vették figyelembe az általa elmondottakat.

Az elsőfokú bíróság e körben a kereseti kérelmet nem találta alaposnak.

Kifejtette, hogy a felperes érdemben azt sem tudta meghatározni, hogy mikor került sor bejelentésének megtételére, csak abban egyezett az előadása, hogy őt az ügyfélszolgálati irodáról gyakorlatilag „kirúgták”, ennek „elkövetője” pedig ... munkatárs lehetett.

A felperes sem emlékezett arra, hogy mi hangzott el, nem volt tisztázható, hogy szükség volt-e írásbeli feljegyzés elkészítésére vagy sem.

Az is egyértelmű a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény alapján, hogy nyomozati kötelezettsége a hivatalnak az adott ügyben nem volt. ... már nem tartozik az I. rendű alperes kötelékébe, idézhetőségi címét a felperes nem tudta bejelenteni, így tanúkénti megidézésére nem kerülhetett sor. Tisztázatlan maradt a bejelentés tartalma is és az is, hogy az alperes e körben bármilyen kötelezettségét elmulasztotta-e.

Arra csak a felperes egyoldalú előadása volt, hogy ... vele minősíthetetlen hangnemben beszélt, illetve kiutasította az ügyfélszolgálatról, de erre nézve egyéb bizonyíték nem merült fel és ez az eljárás folytatása esetén sem volt várható.

A felperes és ..., valamint munkatársnője között folytatott beszélgetés tartalmát illetően pedig az volt megállapítható, hogy érdemi információt a lakásán megjelentek tudomására a felperes nem hozott, így nem róható az I. rendű alperes munkatársainak terhére olyan mulasztás, amely a személyhez fűződő jog

megsértését jelentené, és nem tanúsítottak olyan felróható magatartást, amely a felperes kártérítési igényét megalapozná.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azzal sem sértettek személyhez fűződő jogot, hogy a felperes érdemben nem tisztázott tartalmú bejelentései tekintetében külön intézkedést nem gyakoroltak és nem az I. rendű alperes részéről sértették meg a felperes magánlakás sérthetetlenségéhez való jogát sem.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem körében azt látta megállapíthatónak, hogy a Belügyminisztérium jogelődje részéről nem történt konkrét utasítás adás az adott ügyben, ilyen jogkörrel egyedi ügyben nem is rendelkezett.

Kiemelte, hogy a rendőrség önállóan jár el, önálló jogi személynek minősül, különböző szervei önálló intézkedési jogosultsággal rendelkeznek és az nem róható a terhére, hogy egyedi ügyben, az eljárás tekintetében nem adott utasítást.

Mindezen indokok alapján a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet is elutasította az elsőfokú bíróság, s mivel a jogalapot nem találta megalapozottnak, ezért az igényelt jogkövetkezményekkel érdemben nem foglalkozott.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kifejtette, hogy a kereseti kérelme jogi megalapozottságának alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket ténylegesen mellőzte az elsőfokú bíróság.

Kérte az elsőfokú ítélet kiegészítését is és a pártfogó ügyvédi munkadíj, valamint készkiadás megállapítását.

Fellebbezési kérelmében állította, hogy az I. és II. rendű alperesek megsértették személyiségi jogát és emiatt a nem vagyoni kár megfizetésére is kötelesek.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság jogsértő módon mellőzte az I. rendű alperessel szembeni kereseti kérelem alapjául szolgáló törvényi hivatkozásokat. Alkotmányos joga megsértésére alapozta igényét, mely egyértelműen és bizonyítottan sérült annak okán, hogy a ... az Alkotmány 64. §-ának, másrészt az 1977. évi I. törvénynek és annak végrehajtására kiadott 11/1997.(III. 30.) MT. rendeletben előírt kötelezettségének nem tett eleget.

Az I. rendű alperes munkatársa jegyzőkönyvet nem volt hajlandó felvenni, mely kötelezettségzegés hozzájárult ahhoz, hogy a tulajdonában álló lakásában engedélye és tiltakozása ellenére ... októbere és ... novembere között a bűnszervezet tagjai rendőrségi beavatkozás nélkül tartózkodhattak és ezen idő alatt fizikailag és lelkileg bántalmazták, amit egy éven át kellett túrníe.

Tény, hogy ... december első napjaiban ügyfélként megjelent az I. rendű alperes ügyfélszolgálati irodájában. A vele foglalkozó alkalmazott tanúkénti előállítását az I. rendű alperes vállalta, de ennek a kötelezettségének a bírósági kötelezés, többszöri felhívás ellenére sem tett eleget, így nem az ő mulasztásának tekinthető, hogy ... tanúként történő meghallgatására nem került sor, nem róható a terhére a tanúbizonyítás elmaradása, és abból negatív bizonyítási eredmény sem állapítható meg.

Az elsőfokú jogsértő ítélet felmentést adott egy állami szerv számára a felelősség alól, amely abban nyilvánult meg, hogy a tudomására hozott bűncselekmény

megszakítása érdekében a szükséges és törvényben előírt intézkedést nem tette meg, nem védte az állampolgárok személyi és vagyonbiztonságát.

A II. rendű alperessel szembeni kereseti kérelem elutasítása hivatkozása szerint azért is jogsértőnek minősül, mert az ítélet indokolása jogszabályilag megalapozatlan, és téves az a megállapítása, hogy a Belügyminisztériumnak, illetőleg jogutódjának konkrét utasítási jogköre egyedi ügyekben nincs.

Előadta, hogy többször hiába kért segítséget a rendőrségtől, az őt ért vagyoni és nem vagyoni kárt a rendőri szervek nem ismerték el.

A panaszok kivizsgálásának, az illetékes minisztériumnak, miniszternek az utasítási joga körére vonatkozóan hivatkozott a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 5 § (1)-(2)-(3) bekezdésére.

Állította, hogy mind az I. rendű alperes, mind a II. rendű alperes munkatársainak a felróható magatartására vezethető vissza az, hogy a lakásában jogellenesen tartózkodó bünszervezet tagjai egy éven át a rendőri szervek beavatkozása nélkül szabadon folytathatták tevékenységüket, különböző bűncselekményeket követtek el és neki vagyoni, továbbá nem vagyoni kárt okoztak.

Az alperesek munkatársai kötelezettségük megszegésével közvetett módon elősegítették az elszenvedett károk bekövetkezését.

E körben hivatkozott a Ptk. 339. § (1) bekezdésére és a 344. § (1)-(2) bekezdésére, valamint a Ptk. 349. §-ára.

Az alperesek az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték, annak helyes indokai alapján.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helytállóan állapította meg a tényállást, amelyből levont jogi következtetésével és az így meghozott érdemi döntésével a másodfokú bíróság is egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

A felperes kereseti kérelmében három jogcímen kérte a személyhez fűződő joga megsértésének a megállapítását. Állította, hogy az alperesek megsértették a jogbiztonsághoz, az emberi méltósághoz és a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jogait.

Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése kimondja, hogy minden embernek veleszületett joga van az emberi méltósághoz, amelytől senkit nem lehet megfosztani.

A Ptk. 75. §-a rendelkezik a személyhez fűződő jogok általános védelméről, míg a 76. § fogalmazza azt meg, hogy a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti - többek között - az emberi méltóság megsértése.

A méltóság az emberi élettel eleve együtt járó minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre nézve egyenlő.

Az emberi méltóság az egyedi értékektől függetlenül minden embert megillet. Tilos e törvényhely alapján is minden olyan magatartás, amely ennek sérelmével jár.

A jogbiztonság pedig azt jelenti, hogy a jogállamiság követelményei attól függetlenül is érvényesülnek, hogy azt az Alkotmány vagy más jogszabály fogalmazta meg. Az állam az előre megalkotott szabályokat köteles megtartani, ezáltal biztosítani a jogbiztonságot. Az Alkotmánybíróság több döntésében is rámutatott, hogy az alanyi jogok és kötelezettségek érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák a jogbiztonság alkotmányos elvéből következnek. Megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet, a jogbiztonság elve ugyanis megköveteli, hogy az adott eljárásban résztvevők jogaikat és kötelezettségeiket az eljárás garanciális szabályai között gyakorolják.

A Ptk. 82. §-a értelmében a törvény védi a magánlakáshoz fűződő jogot. Ez a törvényhely a védelmet igénylő magatartást még példálózó felsorolással sem határozza meg. Ekként tehát tilt minden olyan magatartást és védelmet biztosít minden olyan eljárással szemben, amely a magánszemélyt a lakásban folytatott és belátása szerint alakított életvitelében zavar vagy akadályoz. E körbe sorolható már a lakásba való belépés vagy benn-tartózkodás is, vagy az ezekre vonatkozó szabály megszegése is.

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a felperes keresetét mind a három jogalap tekintetében ugyanarra a jogsértő alperesi magatartásra alapította. Azt sérelmezte, hogy kórházi kezelése alatt egy izraeli bűnszervezet tagjai engedélye, hozzájárulása nélkül lakásába beköltöztek, bűncselekményeket valósítottak meg, fizikailag és lelkileg bántalmazták ... év októberétől ... év novemberéig. Ezt több alkalommal bejelentette, az I. rendű alperesnél azonban erről jegyzőkönyvet nem vettek fel, érdemi intézkedés nem történt, így az I. rendű alperes elmulasztotta a szükséges és a törvényben előírt intézkedések megtételét.

A per során a felperes nem igazolta, a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá azt, hogy az I. rendű alperes megsértette személyhez fűződő jogait. Az I. rendű alperes az eljárás megindítására, annak lefolytatására nem kötelezhető, mérlegelési körében jogosult eldönteni - a rá és az eljárási rendre vonatkozó jogszabályi előírások alapján - azt, hogy milyen jelentőséget tulajdonít a bejelentésnek, annak tartalmát miként minősíti.

Az, hogy az I. rendű alperes szakmailag indokolatlannak tartotta a jegyzőkönyv felvételét, a bejelentés kivizsgálását, az nem tekinthető olyan jogsértő magatartásnak, ami megalapozná a felperes által előterjesztett jogcímen a személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítását.

Ugyanezen indokok alapján tartotta a másodfokú bíróság megalapozatlannak a II. rendű alperessel szembeni kereseti kérelmet is azzal a kiegészítéssel, hogy az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumnak nem tartozott feladatkörébe,

jogszabályi kötelezettsége sem volt arra nézve, hogy az illetékes rendőri szervek részére konkrét, egyedi ügyben utasítást adjon, hogy kötelezze a különböző eljárások lefolytatására.

Kiemeli a másodfokú bíróság azt is, hogy az alperesek a felperes emberi méltóságát sértő, őt emberi mivoltában megalázó, indokolatlanul sértő magatartást nem tanúsítottak, illet a felperes a hosszadalmas bizonyítási eljárás során nem tudott igazolni, és azt sem bizonyította, hogy az alperesek nevében eljáró ügyintézők kijelentéseikkel, közléseikkel, annak hangvételével sértették volna emberi méltóságát.

A jogbiztonsághoz fűződő joga sem sérült a felperesnek, mert a bejelentések megtételétől, az intézkedéstől, az eljárások kezdeményezésétől nem volt elzárva. Az pedig, hogy számára kedvezőtlen döntések születtek az alperesi jogsértés megállapítására nem ad alapot.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli azt is, hogy az alperesek nem sértették a felperes magánlakás védelméhez fűződő személyiségi jogát sem, mert a Ptk. 82. §-ában írt törvényi feltételeket nem valósították meg, a felperest életvitelében nem zavarták, a lakásba való belépést, benn-tartózkodást nem akadályozták, tehát részükről e körben nem volt olyan magatartás megállapítható, amely megalapozta volna a jogsértés megállapítását.

A fent kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla teljes egészében egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével annak indokolására kiterjedően.

A fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-ára, valamint a Pp. 87. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Budapest, 2011. március 8.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő